



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Εισαγωγή στη Γενική Γλωσσολογία

Ενότητα 7: Μορφολογία 2

Γιώργος Κοτζόγλου

Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Εισαγωγή στη γενική γλωσσολογία

Ενότητα 7η

Μορφολογία

Τυπολογία γλωσσών ως προς τη μορφολογική δομή των λέξεών τους

A) Αναλυτικές

Οι περισσότερες λέξεις τους αποτελούνται από ελεύθερα μορφήματα

B) Συνθετικές

Οι περισσότερες λέξεις τους είναι πολυμορφηματικές. Διακρίνουμε δύο (τουλάχιστον) υποκατηγορίες:

B1) Συγκολλητικές

Η συσχέτιση μορφής-σημασίας στα μορφήματα των συγκολλητικών γλωσσών είναι συνήθως 1:1 (δηλαδή ένα στοιχείο μορφής έχει μία και μόνο σημασία)

B2) Κλιτικές

Τα περισσότερα μορφήματα (μορφές) τους εκφράζουν περισσότερες από μία σημασίες το καθένα, είναι δηλαδή μορφήματα-αμαγάλματα (μορφήματα-κρεμάστρα)



Μορφολογία

Μορφολογικές διεργασίες

1) Κλίση

Πρόκειται για τη διαδικασία με την οποία κατασκευάζουμε τις κλιτικές παραλλαγές μιας κλινόμενης κατηγορίας (παραδοσιακά: μέρους του λόγου). Π.χ γράφω > γράψω / γράφουμε / έγγραφα / είχα γράψει κτλ.

2) Παραγωγή

Πρόκειται για τη διαδικασία με την οποία κατασκευάζουμε ένα νέο λέξημα από μία ρίζα.
Π.χ. γράφ- > γραφείο / γραφημα / γραφή / γράφω

3) Σύνθεση

Πρόκειται για τη διαδικασία κατά την οποία συνδυάζουμε δύο λεξικές ρίζες για να κατασκευάσουμε ένα νέο (σύνθετο λέξημα):
Π.χ. πορτ- + φυλλ > πορτόφυλλ-, αγορ- + πωλ > αγοραπωλ-

Μορφολογία

Χρήσιμες έννοιες

- Σύνθετη λέξη
- Λέξημα
- Λεξικός τύπος
- Μόρφημα/κρεμάστρα
- Νεολογισμός
- Αμάλαμα
- Ακρώνυμο
- Αρκτικόλεξο
- Συντομογραφία
- Δάνεια λέξη